

ВІД ЗАХОПЛЕННЯ ІСТОРІЄЮ ДО СПРАВИ ВСЬОГО ЖИТТЯ (до 50-річчя з дня народження професора Володимира Леоновича Комара)

Володимир Леонович Комар народився 24 квітня 1964 року в гірському селі Слобода-Болехівська на Долинщині, як тоді вважалося, у сім'ї трудової інтелігенції. Батько, Леон Миколайович, працював начальником пошти, а мати, Марія Михайлівна, завідувала сільською бібліотекою. Як наслідок, усе його дитинство пройшло, так би мовити, у бібліотеці. Звідси й любов до книги, як вічного джерела знань, розумного порадики та доброї розваги. Уже з юних літ Володимир захоплювався історичними повістями й романами. Зрозуміло, що події, які розгорталися в цих художніх творах, спонукали читача до вдумливого осмислення й поглибленого вивчення історії. Однак, закінчивши сільську восьмилітню школу з відмінними оцінками з усіх предметів, непросто було зробити вибір майбутньої професії, адже для вступу на історичний факультет треба було, як мінімум, мати атестат про середню освіту.

У ті часи престижними були технічні спеціальності. Успішно витримавши співбесіду, Володимир Комар 1979 р. став учнем Львівського технікуму промислової автоматики за спеціальністю “Електроприладобудування”. Навчання у Львові давалося нелегко, адже помітною була різниця між сільською школою та спеціалізованою, львівською. Проте за чотири роки навчання у Львові В.Л.Комару вдалося закінчити технікум та отримати диплом з відзнакою.

Як молодий спеціаліст, Володимир Комар невдовзі отримав направлення на завод “Позитрон”, що в Івано-Франківську. Щоправда, довго попрацювати за фахом йому не довелося, бо наступним етапом життєвого шляху В.Л.Комара стала служба в Збройних силах колишнього СРСР. Військова служба Володимира Леоновича була пов'язана з технічною спеціальністю, проте довгі години бойового чергування давали йому можливість читати унікальну історичну літературу, яка знаходилася в бібліотеці полку Забайкальського воєнного округу.

Після служби в армії Володимир Леонович Комар повернувся на завод. Робота наладчика технологічного обладнання також давала чимало можливостей для читання й самоосвіти. Історія поступово ставала покликанням. Так, перемогла давня любов до історії, і це стало вирішальним фактором до зміни професії. Володимир Леонович Комар твердо вирішив здобути історичний фах. Спроби вступити до Львівського національного університету імені Івана Франка виявилися невдалими. Але вже 1987 р., успішно склавши екзамени, В.Л.Комар став студентом історичного факультету Івано-Франківського державного педагогічного інституту імені Василя Стефаника. Працюючи над науковою роботою на тему “Українська еміграція в Канаді”, він отримав схвальні відгуки від наукового керівника Богдана Михайловича Гаврилівка й побажання продовжити навчання в аспірантурі. Пропозиція видавалася цікавою, але шлях до аспірантури був нелегким.

1993 р. В.Л.Комар був прийнятий на посаду лаборанта кафедри історії України, яку очолював професор В.В.Грабовецький. Робота на кафедрі чимало дала молодому історичу для розуміння навчального процесу і вибору майбутньої наукової теми. Напрямок дослідження Володимиру Леоновичу запропонував Ігор Євгенович Цепенда, який у той час уже захистив кандидатську дисертацію.

Упродовж 1994–1997 рр. В.Л.Комар навчався в очній аспірантурі за спеціальністю 07.00.02 – “всесвітня історія”. Він був першим аспірантом кафедри історії слов’ян, а його науковим керівником став завідувач кафедри, професор Петро Степанович Федорчак. 1998 р. Володимир Леонович у Чернівецькому державному університеті імені Юрія Федьковича успішно захистив кандидатську дисертацію на тему “Українське питання в національній політиці Польщі (1935–1939 рр.)”. Тоді це була одна з перших робіт, яка спиралася на документи і матеріали зарубіжних архівів. Вагомий джерельний матеріал до дисертаційного дослідження було зібрано значною мірою завдяки участі Володимира Леоновича в IV сесії Східної літньої школи при Варшавському університеті в липні 1995 р.

Починаючи з 1998 р. В.Л.Комар працював старшим лаборантом, асистентом, старшим викладачем, доцентом кафедри історії слов’ян Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Згодом був переведений на посаду начальника відділу наукової та навчально-методичної діяльності, де працював упродовж 2001–2003 рр., залишаючись за сумісництвом викладачем кафедри історії слов’ян. 2002 р. В.Л.Комару було присвоєно вчене звання доцента.

У листопаді 2006 р. Володимира Леоновича Комара було призначено на посаду завідувача кафедри історії слов’ян у зв’язку з обранням за конкурсом. За його ініціативи кафедра провела в Івано-Франківську дві Міжнародні наукові конференції: “Гадяцька унія в історії польсько-українських відносин 1658–2008 років” (28–29 листопада 2008 р.) і “Союз Пилсудський – Петлюра 1920 р.: історичні умови і сучасні інтерпретації” (22–25 жовтня 2009 р.). Крім того, у 2007 і 2012 рр. до відзначення роковин акції “Вісла” кафедра історії слов’ян провела низку регіональних конференцій і стала співорганізатором інших наукових форумів.

Важливим підсумком наукової діяльності В.Л.Комара стала поява його наукової монографії і захист ним докторської дисертації на тему “Концепція прометеїзму в політиці Польщі (1921–1939 рр.)”. Захист відбувся 27 грудня 2011 р. в Інституті українознавства імені Івана Крип’якевича НАН України, а 2012 р. Володимир Леонович Комар отримав атестат професора.

Загалом В.Л.Комар є автором понад сотні наукових праць, опублікованих в Україні, Англії, Білорусі, Литві, Польщі та Росії. Він був активним учасником більше восьмидесяти міжнародних та всеукраїнських наукових форумів: конгресів, симпозіумів, конференцій тощо. Професор В.Л.Комар виступав, зокрема, з доповіддю на Другому Світовому конгресі зарубіжних дослідників історії Польщі (м. Краків, вересень 2012 р.).

Володимир Леонович Комар активно працює в редколегіях українських і зарубіжних наукових журналів: “Nowy Prometeusz” у Варшаві, “Śląskie Studia Historyczne” в Слупську та “Litopys. Studia i materiały Ukraińskiego Towarzystwa Historycznego w Polsce” (Республіка Польща), а також спеціалізованих вчених радах із захисту дисертацій в Україні. Він пройшов наукові стажування в Україні й за кордоном – у Ягеллонському та Варшавському університетах, а також Літературно-науковому інституті й Польській бібліотеці в Парижі. Під його керівництвом успішно працюють і захищають наукові праці аспіранти й магістранти. Професор В.Л.Комар читає лекційні курси з

дисциплін: “Історія Центрально-Східної Європи нового часу”, “Історія Росії XIX–XX ст.”, “Історія Польщі”, “Історія польсько-українських відносин”. 2009 року він увійшов до складу Комісії з дослідження українсько-польських відносин при Президії НАН України.

Свій п’ятдесятирічний ювілей Володимир Леонович Комар зустрічає як завідувач кафедри історії слов’ян, доктор історичних наук, професор, знаний фахівець з історії Польщі та українсько-польських відносин. Його дитяче захоплення історією перетворилося в майбутню професію і справу всього життя. Життєвий шлях В.Л.Комара для молодих людей може стати прикладом наполегливої праці, втілення юнацьких мрій”.

Микола Кугутяк, Микола Вітенко